

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMO RINKIMŲ ĮSTATYMO 38, 39, 41, 45, 46, 48, 49, 50, 51, 52 IR 53
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2010 m. gegužės 18 d. Nr. XI-815
Vilnius

(Žin., 1992, Nr. [22-635](#); 2000, Nr. [59-1760](#), Nr. 75-2275; 2001, Nr. 21-689;
2003, Nr. [123-5584](#); 2004, Nr. [115-4279](#), Nr. [134-4835](#); 2005, Nr. [143-5171](#);
2008, Nr. 50-1839; 2009, Nr. [46-1797](#))

**1 straipsnis. 38 straipsnio 1 dalies 4, 8 punktų pakeitimas ir 9 punkto
pripažinimas netekusiu galios**

1. Pakeisti 38 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) kandidatų, keliamų vienmandatėse rinkimų apygardose, sąrašą;“.

2. Pakeisti 38 straipsnio 1 dalies 8 punktą ir jį išdėstyti taip:

„8) jeigu partija paskutiniuose Seimo, Europos Parlamento arba savivaldybių tarybų rinkimuose buvo iškėlusি kandidatų arba kandidatų sąrašus, ji turi teisę pateikti atitinkamos politinės kampanijos finansavimo ataskaitos kopiją.“

3. 38 straipsnio 1 dalies 9 punktą pripažinti netekusiu galios.

2 straipsnis. 39 straipsnio 4 ir 6 dalių pakeitimas

1. 39 straipsnio 4 dalyje po žodžio „reikalavimus“ įrašyti žodžius „o kandidatą iškėlusি partija arba asmuo, išsikėlęs kandidatų, arba partijos iškeltas kandidatas vienmandatėje rinkimų apygardoje yra įregistruoti savarankiškais politinės kampanijos dalyviais“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„4. Patikrinusi ir nustačiusi, kad pateikti visi šiame įstatyme numatyti pareiškiniai dokumentai ir jie atitinka šio įstatymo reikalavimus, o kandidatą iškėlusي partija arba asmuo, išsikėlęs kandidatų, arba partijos iškeltas kandidatas vienmandatėje rinkimų apygardoje yra įregistruoti savarankiškais politinės kampanijos dalyviais, Vyriausioji rinkimų komisija sprendimą dėl kandidato registravimo ar atsisakymo registruoti turi priimti per 10 dienų po pareiškinių dokumentų pateikimo, bet ne vėliau kaip likus 31 dienai iki rinkimų.“

2. 39 straipsnio 6 dalyje po skaičių ir žodžių „5¹ straipsnio 1 dalį“ įrašyti žodžius „arba jeigu kandidatą iškėlusi partija ar kandidatas prarado savarankiško politinės kampanijos dalyvio statusą“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„6. Jeigu po kandidato į Seimo narius įregistravimo Vyriausioji rinkimų komisija nustato, kad kandidatas neatitinka šio įstatymo 2 straipsnyje nustatytų reikalavimų, arba jeigu kandidatas atsisako duoti šio įstatymo 38 straipsnio 4 dalyje nurodytą rašytinį sutikimą ar pateikti šio įstatymo 38 straipsnio 1 dalies 5 punkte ir 38 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytą pasižadėjimą laikytis draudimo papirkti rinkėjus ir rinkimų teisę turinčius asmenis arba pateikia juos klaidingus ar nepateikia Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatytu laiku, arba jeigu politinė partija, kandidatas yra šiurkščiai pažeidę šio įstatymo 5¹ straipsnio 1 dalį, arba jeigu kandidatą iškėlusi partija ar kandidatas prarado savarankiško politinės kampanijos dalyvio statusą, Vyriausioji rinkimų komisija panaikina tokio kandidato į Seimo narius registravimą, atšaukia atitinkamos politinės partijos ar partijų koalicijos jungtinio kandidatų sąrašo paskelbimą, jei iki rinkimų liko ne mažiau kaip 15 dienų.“

3 straipsnis. 41 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 41 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„41 straipsnis. Rinkimų užstatas

1. Rinkimų užstatas vienam kandidatui į Seimo narius įregistruoti vienmandatėje rinkimų apygardoje yra lygus paskutinio paskelbto šalies ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio (toliau – VMDU) 1 dydžiui. Įregistruojant vieną naują kandidatą vienmandatėje rinkimų apygardoje vietoj kandidato, kurio pareiškiniai dokumentai buvo atšaukti arba jis juos atšaukė pats, užstato dydis – 1 VMDU.

2. Rinkimų užstatas vienam kandidatų į Seimo narius sąrašui įregistruoti daugiamandatėje rinkimų apygardoje yra 10 VMDU dydžių. Pakeičiant vieno kandidato vietą sąraše, įrašant į sąrašą naują kandidatą, užstato dydis – 1 VMDU, sujungiant kandidatų sąrašus – po 0,3 VMDU už kiekvieną sujungiamą sąrašą.

3. Rinkimų užstatai įregistruoti kandidatų sąrašą nustatomi du kartus didesni tai partijai, kuri paskutiniuose Seimo arba savivaldybių tarybų rinkimuose buvo iškėlusi kandidatus arba kandidatų sąrašą (sąrašus) ir nepateikė atitinkamos politinės kampanijos finansavimo ataskaitos kopijos.

4. Pavėluotai pateikus pareiškinius dokumentus arba atšaukus politinės partijos ar partijų koalicijos jungtinio sąrašo kandidatų paskelbimą, arba panaikinus kandidato

registraciją, arba neįregistravus asmens kandidatu į Seimo narius šio įstatymo 39 straipsnio 6 dalyje nustatytais pagrindais, rinkimų užstatas negražinamas.

5. Pasibaigus politinės kampanijos laikotarpiui, Vyriausioji rinkimų komisija per 40 dienų gražina rinkimų užstatą jį sumokėjusiai partijai arba asmeniui, jei yra pateikta atitinkama politinės kampanijos finansavimo ataskaita.

6. Negražintini užstatai pervedami į valstybės biudžetą.“

4 straipsnis. 45 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 45 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„45 straipsnis. Kandidatų ir kandidatų sąrašų paskelbimas

Likus ne mažiau kaip 30 dienų iki rinkimų, Vyriausioji rinkimų komisija „Valstybės žiniuose“ paskelbia rinkimuose dalyvaujančių partijų ir koalicijų kandidatų sąrašus, kandidatų sąrašams burtais suteiktus rinkimų numerius, šių sąrašų kandidatų rinkimų numerius, taip pat vienmandatėse rinkimų apygardose iškeltus kandidatus. Vyriausioji rinkimų komisija kandidatų į Seimo narius pažymėjimus su juose įrašytais kandidatų rinkimų numeriais perduoda atstovui rinkimams. Kandidato rinkimų numeris jo suteikimo metu yra tapatus kandidato eilės numeriui keliamų kandidatų sąrašė (jungtiniame sąrašė). Suteiktas kandidato rinkimų numeris negali būti keičiamas iki rinkimų rezultatų paskelbimo.“

5 straipsnis. 46 straipsnio 1 dalies pakeitimas

46 straipsnio 1 dalyje vietoj žodžių „Prasidėjus rinkimų agitacijos kampanijai“ įrašyti žodžius „Vyriausiajai rinkimų komisijai paskelbus kandidatus ir kandidatų sąrašus“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„1. Vyriausiajai rinkimų komisijai paskelbus kandidatus ir kandidatų sąrašus, kandidatai į Seimo narius rinkimų apygardose turi lygią teisę kalbėti rinkėjų ir kitokiuose susirinkimuose, pasitarimuose, posėdžiuose, valstybinėse visuomenės informavimo priemonėse ir skelbti savo rinkimų programą.“

6 straipsnis. 48 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 48 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„48 straipsnis. Kandidato į Seimo narius teisė būti atleistam nuo darbo ar tarnybinių pareigų

1. Vyriausiajai rinkimų komisijai paskelbus kandidatus ir kandidatų sąrašus, kandidatas į Seimo narius ne ilgiau kaip 30 dienų jo rašytiniu prašymu atleidžiamas nuo darbo ar tarnybinių pareigų. Prašymas atleisti nuo darbo ar tarnybinių pareigų pateikiamas asmeniui, turinčiam teisę suteikti atostogas.

2. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos netaikomos kandidatui į Seimo narius, kuris eina Seimo nario ar Respublikos Prezidento pareigas. Kandidato į Seimo narius, kuris eina Vyriausybės nario pareigas, atleidimo nuo tarnybinių pareigų tvarka nustatyta Vyriausybės įstatyme.“

7 straipsnis. 49 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 49 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„49 straipsnis. Kandidato į Seimo narius neliečiamybė

1. Vyriausiajai rinkimų komisijai paskelbus kandidatus ir kandidatų sąrašus, taip pat iki pirmojo naujai išrinkto Seimo posėdžio (po pakartotinių arba naujų rinkimų – iki Seimo nario priesaikos) kandidatas į Seimo narius be Vyriausiosios rinkimų komisijos sutikimo negali būti traukiamas baudžiamojon atsakomybėn, suimamas, negali būti kitaip varžoma jo laisvė.

2. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos netaikomos kandidatams į Seimo narius, kurie eina Seimo nario, Vyriausybės nario ar teisėjo pareigas. Šių asmenų neliečiamybės klausimas sprendžiamas Konstitucijos ir įstatymų nustatyta tvarka.“

8 straipsnis. 50 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 50 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„50 straipsnis. Rinkimų agitacijos pagrindai

1. Rinkimų agitaciją reglamentuojančios šio įstatymo nuostatos taikomos paskelbus rinkimų datą. Rinkimų agitacijos išlaidos ir politinės reklamos išlaidos turi būti deklaruojamos įstatymų nustatyta tvarka ir negali viršyti pagal įstatymus nustatyto didžiausio leistino politinės kampanijos išlaidų dydžio.

2. Rinkimų agitacija gali būti įvairių formų ir būdų, išskyrus tuos, kurie pažeidžia Konstituciją ir įstatymus, prieštarauja moralei, teisingumui ar visuomenės darnai, neatitinka sąžiningų ir garbingų rinkimų.

3. Politinės reklamos žymėjimo reikalavimai nustatomi įstatymuose, politinės reklamos žymėjimo tvarką nustato Vyriausioji rinkimų komisija.“

9 straipsnis. 51 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 51 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„51 straipsnis. Rinkimų agitacijos sąlygos ir tvarka

1. Vyriausiajai rinkimų komisijai paskelbus kandidatus ir kandidatų sąrašus, kandidatams suteikiama teisė nemokamai naudotis Lietuvos nacionaliniu radiju ir televizija. Rinkimų agitacijai skirtų laidų rengimo taisyklės tvirtina, konkrečią Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos laidų trukmę ir laiką nustato Vyriausioji rinkimų komisija, suderinusi su Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos vadovu. Ji taip pat paskirsto laidų laiką taip, kad nebūtų pažeisti šie lygiateisiškumo principai: tarp kandidatų sąrašų daugiamandatėje rinkimų apygardoje; tarp vienmandačių rinkimų apygardų; tarp kandidatų vienmandatėje rinkimų apygardoje.

2. Kandidatų diskusijos per radiją ir televiziją finansuojamos valstybės biudžeto lėšomis iš Vyriausiajai rinkimų komisijai skirtų asignavimų.

3. Vyriausioji rinkimų komisija:

1) įstatymų nustatyta tvarka parenka diskusijų laidų rengėjus ir transliuotojus;

2) patvirtina diskusijų rengimo taisyklės.

4. Diskusijose dalyvaujančių savarankiškų politinės kampanijos dalyvių grupės (iš dviejų ir daugiau asmenų) sudaromos tarpusavio susitarimu, o kai jo nėra, – burtais.

5. Savo iniciatyva diskusijų laidas, laikydamiesi Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo 18 straipsnio 2 dalies nuostatų, turi teisę rengti visi transliuotojai. Jiems netaikomos kitos šiame straipsnyje nustatytos sąlygos.

6. Kandidatų sąrašo rinkimų programą išspausdina Vyriausioji rinkimų komisija per 20 dienų nuo pateikimo.

7. Kandidato, dėl kurio balsuojama vienmandatėje rinkimų apygardoje, rinkimų programą išspausdina tos apygardos rinkimų komisija ne vėliau kaip likus 15 dienų iki rinkimų. Rinkimų programų spausdinimo tvarką nustato Vyriausioji rinkimų komisija.

8. Išorinė politinė reklama šiame įstatyme suprantama kaip vaizdo ar garso priemonėmis viešai skleidžiama politinė reklama. Išorine politine reklama taip pat laikoma politinė reklama, skelbiama viešose vietose, pastatuose, transporto priemonėse.

9. Draudžiama įrengti ir skleisti išorinę politinę reklamą:

1) ant statinių, kuriuose veikia valstybės valdžios, teisėsaugos, kitos valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos;

2) valstybės ar savivaldybių įmonėms priklausančiose transporto priemonėse ir ant jų;

3) automobilių keliuose ir jų sanitarinės apsaugos zonose, taip pat gatvėse ir prie jų, jeigu ji gali užstoti technines eismo reguliavimo priemones, kelio ženklus, pabloginti matomumą, akinti eismo dalyvius, atitraukti jų dėmesį ir taip kelti pavojų eismo dalyviams, taip pat draudžiama naudoti reklamą, imituojančią kelio ženklus;

4) ant skulptūrų ir paminklų;

5) 50 metrų atstumu aplink pastatą, kuriame yra balsavimo patalpa;

6) neturint žemės, statinių ar kitų objektų, ant kurių ar kuriuose ji įrengiama, savininko sutikimo.

10. Išorinė politinė reklama saugomose teritorijose ir nekilnojamosiose kultūros vertybėse, taip pat jų teritorijose leidžiama tik suderinus su valstybės įstaiga, atsakinga už kultūros vertybių apsaugą, ir saugomos teritorijos steigėjo įgaliota įstaiga.

11. Pareiga nuimti išorinę politinę reklamą iki prasidedant įstatymų nustatytam laikui, kai rinkimų agitacija draudžiama, tenka išorinę politinę reklamą paskelbusiam asmeniui.

12. Asmenys, pažeidę šiame straipsnyje nustatytus išorinės politinės reklamos įrengimo ir skleidimo tvarkos reikalavimus, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

13. Visus ginčus dėl rinkimų agitacijos sprendžia Vyriausioji rinkimų komisija, vadovaudamasi šiuo įstatymu.“

10 straipsnis. 52 straipsnio 1 dalies pakeitimas

52 straipsnio 1 dalyje vietoj žodžių „rinkimų agitacijos kampanijos laikotarpiu“ įrašyti žodžius „Vyriausiajai rinkimų komisijai paskelbus kandidatus ir kandidatų sąrašus“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„1. Jeigu, Vyriausiajai rinkimų komisijai paskelbus kandidatus ir kandidatų sąrašus, visuomenės informavimo priemonė paskelbia kandidatą į Seimo narius kompromituojančią medžiagą (vėliausiai tokius duomenis galima skelbti: visuomenės informavimo priemonėje, kuri leidžiama daugiau kaip tris kartus per savaitę, likus 5 dienoms iki rinkimų, kitose visuomenės informavimo priemonėse – 10 dienų iki rinkimų,

bet visais atvejais kompromituojanti medžiaga apie kandidatą gali būti paskelbta ne vėliau kaip priešpaskutiniame iki rinkimų visuomenės informavimo priemonės leidinio numeryje), ji privalo suteikti galimybę kandidatui pareikšti atsakomąją nuomonę, kurią sudaro paskelbtos kompromituojančios medžiagos trumpas išdėstymas ir kandidato atsakymas. Atsakomoji nuomonė paprastai negali būti daugiau kaip tris kartus ilgesnė už kompromituojančią medžiagą. Visuomenės informavimo priemonė kandidato atsakomąją nuomonę turi paskelbti ne vėliau kaip per 7 dienas po to, kai ji buvo pareikšta, bet ne vėliau kaip likus 2 dienoms iki draudimo vykdyti rinkimų agitaciją pradžios. Jeigu visuomenės informavimo priemonė negali per šio įstatymo nustatytą laikotarpį pati paskelbti kandidato atsakomosios nuomonės, ji turi pasirūpinti savo lėšomis paskelbti kandidato atsakomąją nuomonę kitoje visuomenės informavimo priemonėje.“

11 straipsnis. 53 straipsnio 1 dalies pakeitimas

53 straipsnio 1 dalyje vietoj žodžių „rinkimų agitacijos kampanijos laikotarpiu“ įrašyti žodžius „Vyriausiajai rinkimų komisijai paskelbus kandidatus ir kandidatų sąrašus“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„1. Jeigu, Vyriausiajai rinkimų komisijai paskelbus kandidatus ir kandidatų sąrašus, visuomenės informavimo priemonė paskelbia partiją, iškėlusią kandidatų sąrašą, kompromituojančią medžiagą (vėliausiai tokius duomenis galima skelbti: visuomenės informavimo priemonėje, kuri leidžiama daugiau kaip 3 kartus per savaitę, – likus 5 dienoms iki rinkimų, kitose visuomenės informavimo priemonėse – likus 10 dienų iki rinkimų, bet visais atvejais kompromituojanti medžiaga apie partiją, iškėlusią kandidatų sąrašą, gali būti paskelbta ne vėliau kaip priešpaskutiniame iki rinkimų visuomenės informavimo priemonės leidinio numeryje), ji privalo suteikti galimybę partijai pareikšti atsakomąją nuomonę. Atsakomąją nuomonę sudaro paskelbtos kompromituojančios medžiagos trumpas išdėstymas ir atsakymas. Ji paprastai negali būti daugiau kaip 3 kartus ilgesnė už kompromituojančią medžiagą. Visuomenės informavimo priemonė atsakomąją nuomonę turi paskelbti ne vėliau kaip per 7 dienas po to, kai ji buvo pareikšta, ir ne vėliau kaip likus 2 dienoms iki draudimo vykdyti rinkimų agitaciją pradžios. Jeigu visuomenės informavimo priemonė negali per šio įstatymo nustatytą laikotarpį pati paskelbti atsakomosios nuomonės, ji turi pasirūpinti savo lėšomis paskelbti atsakomąją nuomonę kitoje visuomenės informavimo priemonėje.“

12 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2010 m. rugsėjo 15 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ

DALIA GRYBAUSKAITĖ